

[Indenrigsministeren.]

med det kommende Udvalg paa alle Punkter, hvor man maatte ønske Forhandling.

Jeg glæder mig over den Tilslutning, som Lovforslaget i øvrigt i det store og hele har faaet, og som er mig et Vidnesbyrd om, at det høje Ting er rede til at medvirke til en Gennemførelse af en mere tidssvarende Lovgivning paa dette Omraade end den hidtidige, thi det ærede Medlem Hr. Fraenkel har fuldkommen Ret i, at dette Lovforslag indeholder Spirer til en Udvandringspolitik, til en Tilrettelægning af hele dette Spørgsmaal, med Udvandrerne og med Samfundets Interesser for Øje, som man hidtil har savnet. Netop dette, at Udvandringslovgivningen har, hvad de forskellige Sider af den angaar, ligget under forskellige Ministerier, dette, at man har savnet et centralt Organ og dermed Initiativ paa dette Omraade, har bevirket, at det ligger ganske uopdyrket hen. En hel Række af Problemer vil utvivlsomt opstaa under Kommissariatets Virksomhed, vil kunne udformes nærmere gennem Kommissariatets Samarbejde med vor Repræsentation ude omkring i Verden, ikke mindst den konsulære, et Samarbejde, som naturligvis maa etableres gennem Udenrigsministeriet, ligesom det jo ogsaa vil kunne resultere i, at man kommer i Forbindelse med Tillidsmænd ude omkring i Verden, som ikke just staar i et konsuleret eller diplomatisk Arbejde, men virker i det praktiske Liv. Der kan blive Spørgsmaal om at søge tilvejebragt visse gunstige Vilkaar for dansk Udvandring i dette eller hint oversøiske Land, visse Begunstigelser for dansk Emigration, Muligheder for, at den kan ske kolonivis der, hvor Forholdene maatte være egnede dertil. Der kan gennem Samvirke mellem Udvandringskommissariatet og Arbejdsanvisningskontorerne og derigennem Arbejdsdirektoratet klarlægges Erhvervsmuligheder, som man maa-ske ikke hidtil har haft Øje for, og etableres en Vekselvirkning mellem saadanne Muligheder i det fremmede og herhjemme, som ikke blot kan blive af Værdi for dem, der drager ud, men ogsaa komme til at virke befrugtende paa det hjemlige Erhvervsliv. Jeg mener, som det ærede Medlem Hr. Fraenkel har udtalt, at man gennem dette Lovforslag, gennem Oprettelsen af denne Institution, Udvandringskommissariatet, faar lagt en Grundvold, ud af hvilken kan vokse en rationel Ordning af dette Spørgsmaal i dets mange forskellige Grene, og her er det ganske rigtigt, at man,

hvad det ærede Medlem ogsaa gjorde, peger paa Udvandrerens Betydning, paa en Ordning og Tilrettelægning af Lærestalter, hvorigennem Udvandrerne kan faa den Viden og de Kundskaber, erhvervsmæssige og sproglige, som er af saa overordentlig stor Betydning for den, der skal gøre sin Entré i det fremmede, og som, naar det er praktisk og rigtigt tilrettelagt, kan gøre Begyndertiden med alle dens Vanskeligheder væsentlig kortere, end den nu i Almindelighed er.

Jeg skal ikke indlade mig i Diskussion med det ærede Medlem Hr. Fraenkel om, hvorvidt man bør søge en Udvandringsordning tilrettelagt saaledes, at man bestræber sig for at faa Folk ud, eller man skal virke paa mere tilbageholdende Vis. Naar det ærede Medlem vil hævde, at det er netop dem derude, der skaber Mulighederne i de gamle Lande for Erhverv, for Udvidelse af Produktionskraften, ja, saa vil jeg ikke modsige det ærede Medlem. Men jeg tror rigtignok, at man paa dette Omraade skal være varsom med at drage Slutninger fra de Udvandringsresultater, som store Lande, først og fremmest England, har kunne fremvise gennem Befolkning af de nordamerikanske Fristater, og til den altid spredte Udvandring, som der kan blive Tale om fra et lille Land som Danmark. Hvilken Værdi Udvandreren, naar det gaar ham vel, ude fra det fremmede til sin Tid kan hjemføre til Hjemlandet, bliver dog altid usikkert, medens det er ganske utvivlsomt, at idet han rejser bort, berøver han det hjemlige Samfund sin Arbejdskraft, sit Initiativ, sine Muligheder for Indsats, og det maa siges at være et Tab for Samfundet i det paagældende Øjeblik — forudsat da, at Samfundet overhovedet har indrettet sig paa en saadan Maade, at det kan skaffe den vedkommende Beskæftigelse, at det i det hele taget har Brug for ham. Men Fremtiden vil jo nu vise, hvilken Betydning denne Institution vil faa. Jeg nærer ikke Tvivl om, at dens Betydning vil blive meget væsentlig, ikke mindst hvis man kan være saa heldig i Spidsen for Institutionen at faa en Mand, som ikke blot har fornøden Indsigt i de fremmede Egenes Forhold, til hvilke der kan blive Tale om Udvandring fra Danmark, men som ogsaa er i Stand til at skabe Tillid indenfor de Kredse, hvorfra Udvandringen i Hovedsagen foregaar, saaledes at han kan komme i Berøring med et tilstrækkeligt stort Tal af de Personer, som har besluttet sig til at udvandre.

Jeg takker for den venlige Modtagelse